

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **H., spol. s.r.o.** so sídlom v H., IČO: X., zastúpeného Mgr. M. B., bývajúcim v B., proti povinnému **R., s.r.o.** so sídlom v Š., IČO: X. (vymazanému z obchodného registra 11. mája 2011), **pre vymoženie 2 722,23 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 17 Er 611/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 18. decembra 2012 sp. zn. 3 CoE 225/2012, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie **o d m i e t a .**

Oprávnenému nepriznáva náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Galanta uznesením z 22. novembra 2011 č.k. 17 Er 611/2010-16 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a na základe toho exekúciu zastavil. Súdnemu exekútorovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie o neprípustnosti a zastavení exekúcie odôvodnil § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a § 107 ods. 4 O.s.p. po zistení, že povinný bol zrušený dňom 27. apríla 2011 a zanikol výmazom z obchodného registra ex offo dňom 11. mája 2011. Rozhodnutie o trovách exekúcie odôvodnil § 196, § 200 ods. 1 a 2, § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku; v danom prípade z dôvodu zániku povinného bez právneho nástupcu nie je možné zaviazať ho na náhradu trov exekúcie, oprávnený tiež nezavinil zastavenie

exekúcie, a keďže neexistuje subjekt, ktorého by bolo možné zaviazať na náhradu trov exekúcie, súd exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal.

Krajský súd v Trnave na odvolanie súdneho exekútora uznesením z 18. decembra 2012 sp. zn. 3 CoE 225/2012 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov exekúcie potvrdil. Oprávnenému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na odôvodnenie výroku o trovách exekúcie uviedol, že v danom prípade súd prvého stupňa rozhodol správne, keď exekúciu zastavil z dôvodu výmazu povinného z obchodného registra (§ 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku), ktorá skutočnosť nezakladá použitie § 203 Exekučného poriadku. Pokiaľ súd prvého stupňa súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal, rozhodol správne. Oprávnený nezavinil zastavenie exekúcie, pretože ani pri vynaložení náležitej opatrnosti nemohol predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). V prejednávanej veci nedošlo k zastaveniu exekúcie ani z dôvodu, že majetok povinného nestačil ani na úhradu trov exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. f/ Exekučného poriadku, pri splnení ktorého by bolo možné oprávnenému uložiť nahradit' trovy exekúcie. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu súdneho exekútora napadol uznesenie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o trovách exekúcie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) mimoriadnym dovolaním, v ktorom vyslovil názor, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že sudy nesprávne stanovili dôvod zastavenia exekučného konania, keď nevenovali pozornosť tomu, z akého dôvodu došlo ex offo k výmazu povinného z obchodného registra, ktorá skutočnosť má bezprostredný dopad na dôvod zastavenia exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku a následne aj na rozhodnutie o trovách exekúcie. Ak povinný bol zrušený bez likvidácie preto, že nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, potom prichádza do úvahy zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, t.j. z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, a nie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku – z dôvodu existencie iného dôvodu, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať. Zániku povinného a strate jeho právnej spôsobilosti totiž predchádza zistenie jeho nemajetnosti a práve táto skutočnosť je v príčinnej súvislosti s jeho zánikom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie oprávnený

podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku. V danom prípade bola nemajetnosť povinného potvrdená uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 15 CbR 27/2008-24, z ktorého vyplýva, že spoločnosť povinného bola zrušená bez likvidácie podľa § 68 ods. 9 Obchodného zákonníka, t.j. z dôvodu, že spoločnosť nemala obchodný majetok, ktorý by postačoval na úhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora. Vzhľadom na tento dôvod zrušenia povinného a jeho vymazanie z obchodného registra, súdy mali pri zastavení exekúcie postupovať podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku a následne pri stanovení trov exekúcie aplikovať § 203 ods. 2 vetu prvú Exekučného poriadku a priznať súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie. Z uvedených dôvodov žiadal uznesenia súdov oboch stupňov vo výroku o trovách exekúcie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Oprávnený vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutiami súdov nižších stupňov a žiadal mimoriadne dovolanie „zamietnuť a napadnuté uznesenie okresného súdu spolu s uznesením krajského súdu vo výroku o trovách exekúcie ako vecne správne potvrdiť“.

Súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.

Podľa § 243e ods. 1 O.s.p. ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá

mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 O.s.p.).

V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu pretrvávala nejednotnosť rozhodovania a výkladu ustanovení § 243e až § 243j O.s.p. v otázke procesnej prípustnosti mimoriadneho dovolania. Na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 20. októbra 2015, bolo prijaté spoločné zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť“.

Predmetné stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 94/2015, vychádza z názoru, že postup účastníka občianskeho súdneho konania, ktorý mal v určitom prípade možnosť napadnúť rozhodnutia súdov odvolaním alebo dovolaním, uvedenú možnosť ale nevyužil, i keď tieto opravné prostriedky mali potenciál podstatne ovplyvniť rozhodnutie súdu, sa prieči všeobecne rešpektovanej zásade „nech si každý chráni svoje práva“. Táto zásada zdôrazňuje procesnú povinnosť účastníka vyvinúť vlastnú aktivitu a iniciatívu tak, aby sám svojimi procesnými úkonmi riadne, včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou sledoval ochranu svojich subjektívnych práv. Pokiaľ účastník konania zostane v naznačenom smere pasívny, je (neskoršia) aktivita generálneho prokurátora vyústiaca do podania mimoriadneho dovolania neprípustná a nemôže mať procesné dôsledky predpokladané v § 243e až § 243j O.s.p. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal na podklade spisu, či súdny exekútor napadol uznesenie odvolacieho súdu dovolaním. Po zistení, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nepodal, najvyšší súd mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol ako procesne neprípustné (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (viď § 148a ods. 1 a 2 O.s.p.). V danom prípade dala podnet na mimoriadne dovolanie súdny exekútor. Najvyšší súd oprávnenému náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní nepriznal, lebo nepodal návrh na jej priznanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. januára 2016

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková